

Innehållsförteckning

Förord

Budget 2022

1. Ett friskt Halland

- 1.1 Hälsa- och sjukvård
- 1.2 Äldrevård
- 1.3 Psykisk ohälsa
- 1.4 Suicidpreventiva insatser
- 1.5 Funktionsnedsättning
- 1.6 Tandvård
- 1.7 Förebyggande hälsovård
- 1.8 Screening
- 1.9 Bra mat är avgörande för en god hälsa

2. Regional utveckling och ekonomiska förutsättningar i Halland

- 2.1 Tillväxt
- 2.2 Asylinvandring och dess konsekvenser för de halländska skattebetalarna
- 2.3 Region Hallands ekonomiska läge

3. Personal- och arbetsmiljöfrågor

4. Jämställdhet och jämlikhet

5. Omsorg om djur och natur

6. Kultur och kulturarvet

7. Infrastruktur och kollektivtrafik

8. Budgetförslagets yrkande - satsningar och besparingar

Förord

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti som eftersträvar en hög grad av trygghet och samhörighet i det svenska samhället. Vi drivs av kärlek och framtidstro för vårt land.

Vi i Sverigedemokraterna ser Halland, med sin närhet till både hav och sjöar och med landsbygden som omgärdar våra städer som en mycket vacker plats att leva, arbeta och bo på. Något som vi vill vårda, värna om och varsamt utveckla.

I vårt Halland ska alla känna gemenskap, delaktighet och trygghet, vårdtagare som vårdpersonal, elev som lärare, vad eller vem du än är, gammal som ung, ja alla som verkar och bor i regionen.

Vi vill helt enkelt att Halland ska leva upp till Region Hallands vision - bästa livsplatsen.

Personalen är vår viktigaste resurs och som vi måste värna om. Utmaningen ligger inte bara i att rekrytera nya medarbetare utan även att kunna behålla dem vi har.

Därför är arbetsmiljön A och O, med rätt kompetens, på rätt plats, i rätt tid och rätt antal medarbetare. Där personalen känner tillit till både arbetsgivare och medarbetare, där man känner att man blir lyssnad på och där man eliminerar risken att genom orimlig arbetsbörda få personal som slutar eller sjukskriver sig. Där man får lön för sitt arbete och tid för återhämtning. Detta är förutsättningarna för att kunna ge Hallands invånare en god och tillgänglig vård.

Sverigedemokraterna i Halland gick från 7 till 10 mandat i Regionfullmäktige efter valet i september 2018, och är därmed 3:e största parti. Vi går starkt fram i val efter val, och vi ser det som högst troligt att vi kommer vara största parti i ett flertal kommuner och regioner runt om i landet efter valet 2022.

Förtroendet vi har fått från våra väljare är vi ödmjuka inför och vi tar det på allra största allvar. Vi avser förvalta det så väl vi bara kan genom att vara lyhörda och alltid ha Hallands invånares bästa för ögonen och göra allt vi kan för att Halland ska fortsätta vara en av de bästa regioner i landet. För även om region Halland ligger högt i rankning inom många områden, så finns det förbättringar som behöver göras. Där förändrade arbetssätt, förbättrad arbetsmiljö, ett tydligt ledarskap och styrning är en viktig del i det.

En av de viktigaste frågorna för oss Sverigedemokrater är hur skattemedlen skall fördelas för att mesta möjliga nytta skall tillfalla invånarna, våra skattebetalare

Budget 2022

Världen, Sverige och Halland befinner sig fortfarande i en mycket oviss tid med anledning av den pandemi som härjat sedan 2020 och där våg efter våg av smitta dragit fram. Det har funnits en stor oro, inte bara för pandemin, utan även för konsekvenserna av de restriktioner som följt och vilken påverkan det fört med sig för den enskilde och för samhället i stort. Ökad arbetslöshet, psykisk ohälsa, missbruk och med det ökade kostnader och minskade skatteintäkter.

De både kort- och långsiktiga konsekvenserna av pandemin har vi inte sett slutresultatet av ännu, vilket skapar svåröverskådliga och svårbedömda förutsättningar för att lägga budgeten för 2022, även om Halland stått sig förhållandevis väl.

Vi har personal som har gjort och gör allt de förmår för att ge den absolut bästa vården för Hallands invånare utifrån de resurser som finns. De har fått slita mer än vanligt under den här perioden och behöver tid för återhämtning. Region Halland ska ha arbetstidsmodeller som främjar trivsel och Region Halland attraktivitet som arbetsgivare.

I vårt förslag till budget har vi utgått från alliansens förslag men gjort vissa justeringar.

Vi lägger i årets budget stort fokus på att förbättra den nära vården, Primärvården ger vi en extra summa på 20 miljoner för ökade resurser för den förebyggande hälsovården.

För att stimulera till ökade öppettider runt om på våra vårdcentraler vill vi erbjuda en bonus till dem som har öppet utöver grundtiderna, 8-17, och satsar där 18 miljoner

För att kunna ge våra äldre och sköra en riktigt god och nära vård där de kan känna extra trygghet och ges förbättrad kontinuitet i och vården och i kontakten med sjukvårdspersonalen vill vi att det blir fler äldremottagningar. Vi lägger därför 8,5 miljoner på det genom ytterligare tillägg i vårdvalet

Som i ytterligare ett led till att kunna ge den vård de äldre förtjänar vill vi erbjuda utbildning/fortbildning i geriatrik för vårdpersonal och satsar på det 3 miljoner

Även i år försöker vi få igenom höjd Ob ersättning för undersköterskor och tillskjuter 17 800 000 kr till detta.

Vi vill införa ett projekt med psykiatriambulans för att de som drabbas av akut psykiskt sjukdomstillstånd ska få möta rätt profession direkt. Vi avsätter 8 miljoner till det.

Så vill vi möjliggöra för fler händer i vården och satsar därmed ytterligare 20 miljoner på det. Var dessa händer mest behövs överlåter vi till professionen att besluta.

1. Ett friskt Halland

1.1 Hälso- och sjukvård

Region Hallands målsättning ska alltid vara att ligga i framkant. Den halländska hälso- och sjukvården ska hålla en mycket hög kvalitet och kunna erbjuda patienterna de allra bästa behandlingsmetoderna för att kunna bota, lindra och förebygga sjukdomar.

Hallands invånare ska erbjudas kvalificerad vård från födseln till livets slutskede.

Sverigedemokraternas vision av en god sjukvård kännetecknas bland annat av att ett helhetsansvar tas för att det är patientens behov som ska styra och där den vårdsökandes delaktighet i vården är avgörande.

Invånarna ska ha nära till god vård, oavsett vilken del av regionen man bor i.

Hälso- och sjukvårdslagen 3 kap 1 § lyder

” Målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen.

Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården”

Digitaliseringens utveckling är spännande, fantastisk och nödvändig. Det ska vara ett verktyg för att förbättra, förenkla och utveckla vården, administrationen och tillgängligheten. Vi behöver med det utveckla exempelvis digifysiska vårdmöten för att möta morgondagens hälso- och sjukvård. Men i vår digitala utveckling får vi inte glömma de som inte har samma möjlighet att följa med i digitaliseringsresan. Digitala vårdbesök bör användas utifrån individens digitala förutsättningar och medicinska behov. Den halländska vården ska finnas lättillgänglig för alla våra invånare. För de mest sköra, äldre och multisjuka är den fysiska vårdkontakten av största vikt.

Dagens system med nätläkare gör dock att sjukvårdens kostnader skenar och vi får en överkonsumtion av vård. Förändringar i systemet måste göras då resurser ska gå till att ge en så effektiv vård som möjligt för dem som behöver, de som är sjukast, inte dem som är friskast. Nätläkarbolag lägger stora summor på att göra reklam för att uppsöka digital vård, man stimulerar till sjukvårdskonsumtion vilket gör att mycket av den vård man söker för lika väl skulle kunna skötas genom egenvård utan vårdbesök.

”Hälso- och sjukvårdsverksamhet ska bedrivas så att kraven på en god vård uppfylls. Det innebär att vården särskilt ska

1. vara av god kvalitet med en god hygienisk standard
2. tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet.

3. bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet.
4. främja goda kontakter mellan patient och hälso- och sjukvårdspersonalen, och
5. vara lätt tillgänglig

Region Halland står sig ofta mycket bra i jämförelse med andra regioner, men det finns fortsatta utvecklingsområden.

För att ge kontinuitet och en trygg vård vill vi återinföra patientansvaret för läkare. Att ha en fast läkarkontakt har visat sig ge en mer patientsäker vård och en ökad trygghet. Patienten ska vid önskemål eller vid behov få en fast läkarkontakt utsedd, rätt att välja fast läkare i primärvården. För att det ska vara möjligt ur ett personalperspektiv, med en god arbetsmiljö, ser vi behov av att se över möjligheten att kunna begränsa antal patienter som läkare/läkarteam har huvudansvaret för.

Patienter ska vidare i sin kontakt med vårdgivare alltid garanteras att informationen som ges är klar och tydlig så att patienten förstår vad som sägs. För många äldre som hör dåligt kan detta vara ett stort problem. Det är därför av största vikt att Region Halland endast anställer personal som talar, förstår och skriver fullgod svenska så att inga missförstånd uppstår, vilket annars kan äventyra patientens vård och behandling.

Vi behöver skapa fler vårdplatser, skjuta till mer pengar till primärvården för ökad tillgänglighet och för att avlasta akutmottagningarna samt utveckla hemsjukvården för att tidigt möta behoven.

De områden som vi särskilt behöver ha i fokus är hjärtsjukvård, cancervård, samt den psykiska ohälsan. Även i dessa avseende ska vi ligga i framkant och höra till de bäst placerade regioner.

Enligt WHO kan sundare levnadsvanor förebygga 80 procent av hjärt-kärlsjukdomarna, 90 procent av diabetes typ 2 och 30 procent av cancersjukdom.

Att arbeta aktivt för hälsosammare levnadsvanor är ett sätt att minska sjukdomsburden och dödligheten av kroniska sjukdomar.

Det är även viktigt att tidigt kunna identifiera individer med förhöjd risk att insjukna eller återinsjukna och genom insatser förhindra eller bromsa utvecklingen av sjukdom.

Även för den psykiska hälsan är bra kost, sömn och motion viktig.

En väl utbyggd primärvård är grundbulten i samhället, där primärvård ska vara första instans. Mycket av det preventiva arbetet utgår från våra vårdcentraler och vi vet att det är just det preventiva arbetet som prioriteras bort när resurserna inte räcker till. Därför vill vi i Sverigedemokraterna satsa extra på detta arbete.

Vi behöver också satsa på bättre öppettider och högre tillgänglighet för att möta invånarnas behov.

Vi vill öka tillgängligheten till den halländska vården för alla, i hela Halland, vi ser behov av fler vårdcentraler och ett ökat samarbete mellan kommuner och regionen, på riktigt.

1.2 Äldrevård

Region Hallands äldre och sköra ska tillförsäkras den vård de behöver och förtjänar. Vi har en växande andel äldre i landet och regionen. De tillhör ofta en patientgrupp som har komplexa vård- och omsorgsbehov och som tar en större del i anspråk av alla vårdresurser. Vi ser det därför som angeläget att öka den geriatriska kompetensen ute i vårdverksamheterna och vikten av att vårdpersonal därmed ges kompetenshöjande utbildning i detta.

Vi har också föreslagit en satsning, liknande den man bland annat har i Ängelholm, "Hälsostaden". Där syftet är att göra vård och omsorg mer personcentrerad, tillgänglig och preventiv med fokus på äldre multisjuka patienter. Där man arbetar med mobila team, man har arbetslag som förebygger frakturer, arbetar med kognitiv svikt och med det förbättrar vården för demenssjuka och där man har besöksvänner för att bekämpa ensamhet. Något som många äldre lider svårt av och som i många fall leder till psykisk ohälsa.

Många äldre multisjuka hade med det även kunnat slippa många och långa besök på akutmottagning.

1.2 Psykisk ohälsa

Den psykiska ohälsan som går allt längre ned i åldrarna är mycket oroväckande och något vi måste få bukt med. Vi Sverigedemokrater vill se fler förebyggande insatser, effektivare behandlingsmetoder och bättre samarbete mellan skola, primärvård, socialförvaltningen, BUP och vuxenpsykiatri.

Psykisk ohälsa leder till stort lidande hos den drabbade, men även anhöriga, vänner och arbetskamrater till den drabbade har det påverkan på. Även för samhället innebär psykisk ohälsa mycket stora kostnader.

Extra tragisk är psykisk ohälsa när den drabbar barn och ungdomar. Ofta drabbas den unga patienten av oro, stress och ångest. Många självmedicinerar i brist på vård och riskerar hamna i drogmissbruk och kriminalitet.

Det är därför mycket viktigt att Region Halland erbjuder snabb och effektiv hjälp till barn och ungdomar som lider av psykisk ohälsa och att man har fungerande samverkansmöten för att på allra bästa sätt ge den hjälp och behandling de behöver.

Tidiga insatser inom elevhälsa, ungdomsmottagningar, primärvården och BUP är oerhört viktigt. Att snabbt få vård, då vi vet att det ofta är ett akut behov som uppstår.

Satser på "En väg in" är något vi nu hoppas på ska göra att våra barn och ungdomar verkligen får den hjälp de behöver och i tid, att ingen hamnar mellan stolarna.

Vi behöver också hitta alternativa behandling för att drastiskt minska läkemedelsutskrivning till barn och unga. Vi måste arbeta mer för att finna den underliggande orsaken och inte bara behandla symptomen.

Tidiga åtgärder med bland annat anpassningar i skolan ser vi som en del i det viktiga arbetet att få barn till att må bättre, klara skolan och utvecklas i rätt riktning.

Vi i Sverigedemokraterna anser att det borde utredas om möjligheten att regionen tar över elevhälsan. Det för att skapa en mer sammanhållen vårdkedja då det idag upplevs finnas brister. Det är också skolan som är den arena där det förebyggande arbetet är som mest effektivt.

Den psykiska ohälsan ökar i hela landet och ställer krav på en förändring av den psykiatriska vården. Patienter och anhöriga ska känna trygghet i att de bemöts med respekt, att de blir lyssnade på och att deras upplevelser tas på allvar, oavsett psykiskt tillstånd.

Även inom psykiatrin vill vi se en mer personcentrerad vård, där vården ska vara så effektiv som möjligt, där vi ser varje människa som unik och där man tar vara på patientens egna resurser.

För oss är psykiatrisk akutsjukvård lika viktig som somatisk akutsjukvård och de som insjuknar akut ska mötas av den profession som helt enkelt har den kompetensen.

Vi har därför föreslagit att Region Halland, likt flertal andra regioner runt om i landet, inför psykiatriambulans. Att patienter med akut psykiskt dåligt mående får ett korrekt bemötande av personal med specialistkompetens innebär säkrare bedömningar och möjlighet till rätt vårdnivå från början.

Vi vill att behandlingarna ska hjälpa människor att bli friska, inte bara döva symtomen, eller än värre att sjukdomen förvärras.

Djur och natur har läkande egenskaper och vi ser därför behov av fortsatt satsning på "Grön rehab" som en mycket viktig del av behandling vid psykisk ohälsa.

Möjligheten att inkludera vuxna i "En väg in" ser vi som en utvecklingsmöjlighet.

1.3 Suicidpreventiva insatser

Psykisk ohälsa ligger bakom 90 procent av alla självmord som begås i Sverige.

Många gånger kan självmord förhindras bara genom att tillfällena försvinner och impulsiva handlingar bromsas.

Vikten av en god och tillgänglig psykiatrisk vård, särskilt för barn och ungdomar, kan därför inte nog belysas och det krävs omfattande insatser för att stärka denna.

Personal inom vård och omsorg bör utbildas i att lära sig att känna igen signaler och tidigt upptäcka eventuell självmordsbenägenhet.

Förstärkning inom skolpsykiatri och kuratorsverksamhet är oerhört viktigt, då många unga drar sig för att söka extern psykiatrisk vård.

Även om det enligt statistiken är unga kvinnor som i högre grad lider av psykisk ohälsa, så är det de unga männen som vi ser flest av i självmordsstatistiken. Vi menar att det är viktigt att belysa de skillnader som kan finnas i hur dem utåt signalerar sitt behov av att erhålla hjälp för sitt mående.

Vi ser med glädje att region Halland nu tillsatt en samordnare och att man i samverkan med kommunerna ska arbeta för att minska suicidförsök.

Psykatriambulans ser vi som en viktig del i arbetet för att förhindra suicid. Införandet av psykiatriambulans har i andra regioner visat sig som en mycket lyckad satsning, den har hyllats och prisats och visat på kraftig minskning av vårdnära suicid.

1. 4 Funktionsnedsättning

Människor med funktionsnedsättning ska få det stöd de behöver och ges möjligheter till goda levnadsvillkor. De ska kunna ta del av samhällets tjänster och ges möjlighet till valfrihet. Våra lokaler, byggnader och utemiljöer måste vara tillgängliga för alla.

En del behöver använda sig av olika tekniska hjälpmedel för att kunna ta en aktiv del av livet på samma villkor som andra. Att ge den enskilde mer inflytande över valet av hjälpmedel är väldigt bra eftersom det skapar bättre förutsättningar att möta behoven och bidrar till att utbudet av hjälpmedel antagligen blir större.

Personer med funktionsnedsättning vet ofta bäst vad som kan underlätta det dagliga livet för dem. Region Halland ska arbeta för att öka valfriheten och underlätta vardagen för alla som behöver olika hjälpmedel genom att införa ett friare val som ett komplement till den vanliga förskrivningen av hjälpmedel.

2015 beslöt en majoritet bestående av M, L, C, KD, MP och SD att de som behöver rörelse- eller hörselhjälpmedel (förutom hörapparat) ska kunna välja andra modeller än de som finns på hjälpmedelscentralen. Det är huvuddraget i den nyordning som Region Halland ville införa. De rödgröna partierna i Hylte röstade emot förslaget som därmed inte blir verklighet eftersom Region Halland och de sex halländska kommunerna måste vara helt eniga i frågan.

Möjlighet till fritt val av hjälpmedel finns i en del andra regioner och kommuner, men inte i Halland.

Brukarorganisationer har en viktig roll i att bevaka och föra fram funktionsnedsattas intressen och krav. Vi ser att ett gott samarbete med brukarorganisationerna är av stor vikt för regionens arbete med att förbättra vården och levnadsvillkoren för människor med funktionsnedsättning.

Ingen ska kunna falla mellan stolarna i vårt Halland. Personer i behov av stöd ska kunna räkna med att få det stödet och den hjälpen de behöver utifrån sina individuella förutsättningar där

rätt kompetens finns. Vi måste öka kunskapen om psykiska sjukdomar, som bland annat neuropsykiatriska.

1.5 Tandvård

Vi Sverigedemokrater har som mål att tandvården på sikt ska räknas in under den allmänna hälso- och sjukvården och ingå i högkostnadsskyddet. Man ska inte kunna se i munnen på hallänningarna om de är rika eller fattiga utan alla ska ha råd att gå till tandläkare och få behandling så att alla har en god tandhälsa.

En god tand- och munhälsa är viktigt för en allmänt god hälsa och livskvalitet, och kan reducera risken att drabbas av allvarliga sjukdomar. Det finns klara samband mellan en dålig tandhälsa och allvarliga sjukdomar. Det har bland annat visat sig att de som lider av tandlossning löper större risk att drabbas av hjärt- och kärlsjukdomar och särskilt äldre med dålig tandstatus riskerar undernäring.

Det är därmed viktigt att ha ett kvalitativt förebyggande arbete där alla ges rätten till en god tand- och munhälsa på lika villkor för hela befolkningen.

1.6 Förebyggande hälsovård

En grundförutsättning för god livskvalitet är god hälsa. Genom val av livsstil ansvarar individen i första hand själv för sin hälsa. Det krävs dock kunskap om hur bland annat kost, motion, tobak och andra droger påverkar hälsan. Det är därför viktigt att bedriva ett aktivt folkhälsoarbete i samverkan med olika samhällsaktörer, att region Halland satsar på preventiv friskvård.

Om vården i Halland kan förebygga sjukdomar kan sjukvården spara pengar och hallänningen kan få en bättre hälsa. De flesta i Halland kommer att direkt eller indirekt gynnas av en förbättrad preventiv friskvård.

Region Halland ska verka för att nå ut till våra invånare redan i tidig ålder för att förbättra de halländska barnens möjlighet till god hälsa genom ett aktivt samarbete med skolhälsovården. Det är också viktigt att Region Halland uppmuntrar skolorna att servera näringsrik och hälsosam mat.

Genom information om hur allmänheten kan leva ett hälsosamt liv med bra mat och betona vikten av att röra på sig ökar sannolikheten att hälsoläget hos befolkningen i Halland förbättras.

1.7 Screening

Satsningarna på regelbundna kallelser till mammografi och cellprovtagningar har lett till en minskad dödlighet i bröstcancer och livmoderhalscancer. För att få så goda chanser som möjligt till en lyckad behandling krävs att man upptäcker och påbörjar behandling i ett tidigt skede.

Vi vill därför se en utökning av dessa screeningåtgärder, för att kunna påbörja behandling i tid. En tidig upptäckt kan även innebära en besparing av dyr cancermedicin och patienten kan slippa onödigt intag av mediciner.

Inrättande av tarmcancerscreening ser vi som en viktig åtgärd i det arbetet.

1.7 Bra mat är avgörande för en god hälsa

Läkekonstens fader, Hippokrates, konstaterade redan för ca 2 400 år sedan att sjukdomar inte är ett gudomligt straff utan snarare är en följd av miljömässiga faktorer, levnadsvanor och mathållning. Det vi äter idag är vi imorgon. En filosofi som Hippokrates hade var:

“Låt maten bli din medicin, och medicinen din mat.”

Sverigedemokraterna ser det som en självklarhet att alla måltider som serveras i regionens regi skall följa svenska miljö- och djurskyddslag och vara fritt från antibiotika.

Region Halland ska arbeta för att maten som serveras i Region Hallands verksamhet ska vara god, näringsrik och närproducerad, så långt det är möjligt. Livsmedel som exempelvis kaffe och bananer kan inte växa i ett tempererat klimat och måste därför importeras ifrån varmare länder. Om ett livsmedel produceras i både Sverige och utlandet ska det svenska alternativet väljas och om möjligt ska ett halländskt alternativ väljas. Närproducerad mat gynnar miljön genom undvikande av långa transporter. Korta avstånd höjer matens kvalitet.

Region Halland ska tillaga mat nära där den konsumeras, inte tillagas i avlägsna storkök, plastas in och körs med lastbil många mil innan den når matbordet eller den sjukes säng. Näringsrik mat, helst närproducerad och nyligen tillagad, är extra viktigt när man är sjuk.

I görligaste mån ska Region Halland endast köpa svensk och halländsk mat. Att gynna våra lokala leverantörer vad det gäller produkter som används inom regionens verksamheter borde vara en självklarhet samtidigt som vår självförsörjningsgrad höjs i länet, vilket framöver lär bli allt viktigare.

I upphandling av livsmedel ska Region Halland säkerställa att de svenska lagkraven för kött- och livsmedelsproduktion uppfylls. Ritualslaktat kött ska inte förekomma inom region Hallands verksamheter.

Barnen ska tidigt introduceras i kostens betydelse för kroppen och för en god hälsa.

2. Regional utveckling och ekonomiska förutsättningar i Halland

2.1 Tillväxt

Tillväxt och hög syssleättning är nödvändiga förutsättningar för att regionen ska kunna bibehålla en verksamhet med hög kvalitet. Samtidigt måste strävandet efter tillväxt ständigt balanseras mot viktiga samhällsvärden såsom folkhälsa, kulturarv, miljö och bevarandet av ett starkt socialt kapital.

Tyvärr har pandemin och de restriktionerna till följd inneburit kraftig tappad omsättning för många företag, inte minst inom besöksnäringen.

Besöks- och turistnäringen står annars för en växande andel av regionens ekonomi och skapar sysselsättning inom flera olika branscher, vilket har stor betydelse för regionens ekonomiska utveckling. Turismen och besöksnäringen är viktiga för att stärka omvärldens uppfattning om Sverige, men också för att öka svenskarnas kännedom och uppfattning om sitt eget land.

En väl utbyggd infrastruktur, som gör besöksattraktionerna mer lättillgängliga, är grunden till en lyckad turism. Besöksnäringen är också viktig i konkurrensen om att locka andra typer av företag till regionen. En ökad turism kräver bra offentlig service och att vi vårdar och framhäver vår unika natur och vårt unika kulturarv.

Alltför höga skatter kan leda till att nya småföretag aldrig skapas och att arbetstillfällena förloras, vilket leder till mindre skatteintäkter.

Kortsiktigt kan politiker höja skatten kraftigt och anställa många fler i den offentliga sektorn för de ökade skatteintäkterna, men är ofta inte en hållbar lösning. Politiker kan däremot indirekt hjälpa till att skapa nya arbetstillfällen genom att skapa ett bra företagsklimat, rättsväsende och utbildningsväsen etc.

Region Halland ska underlätta för företag att etablera sig inom regionen. Det är ofta genom växande småföretag som arbetstillfällen skapas, vilket bidrar till en god tillväxt.

2.2 Asylinvandring och dess konsekvenser för de halländska skattebetalarna

Den sedan länge omfattande asyl- och anhöriginvandringen har inneburit och kommer fortsättningsvis innebära en stor belastning på det svenska samhället och en redan hårt ansträngd hälso- och sjukvård.

Det har inneburit att resurserna i samhällets alla viktiga områden helt enkelt inte räcker till.

Trots alla kostsamma integrationsprojekt så ser vi också en alltmer omfattande problematik med segregation i landet, så även i Halland. Där gängkriminalitet med skjutningar och

explosioner har blivit allt vanligare och som orsakat inte bara mänskligt lidande, utan även gett allvarliga ekonomiska konsekvenser,

Den enorma flyktingvågen 2015, där så många människor med låg, eller ingen utbildning alls kom till Sverige har bidragit till att vi är allt färre som ska försörja allt fler.

Sverigedemokraterna verkar dock vara det enda partiet som ser sambandet mellan dåligt skatteunderlag och den förda migrationspolitiken.

Trots kraftiga satsningar på att få nyanlända i arbete så har det tyvärr inte gett de resultat som önskats.

Att Sverige trots läget fortsatt har en hög invandring, där anhöriginvandring och kvotflyktingar är en stor del, kommer innebära än högre differens mellan intäkter och kostnader för välfärden.

Pandemin har gjort att inflyttningen till Halland minskat under 2020, dock hade vi den procentuellt näst största ökningen i landet. Invandringen stod för 41 % av den totala folkökningen, vilket är lägre jämfört med tidigare år. I dessa siffror är dock inte flyktingar som är under utredning med.

Vissa asylrelaterade kostnader är lätta att se och andra kostnader är svåra att sätta en prislapp på. Region Halland ska verka för att det ska råda transparens och därmed årligen redovisa invandringens kostnader och intäkter.

Regeringens extra anslag på mångmiljonbelopp som Region Halland erhållit för extra kostnader relaterade till asylinvandringen visar tydligt att det kostar regionen stora summor varje år.

Brottslighet kopplat till den oansvariga migrationspolitiken som sedan länge förts i landet medför också kostnader för Region Halland. Därtill kommer höga kostnader för tand- och sjukvård för de asylinvandrare som vistas i Halland.

Tolkkostnader kostar mångtals miljoner per år i Halland. Trots att man bott i Sverige under många år använder man sig i många fall av tolk, som bekostas av skattebetalarna.

Vi Sverigedemokrater anser att de som efter 3 år i Sverige fortfarande anser sig behöva tolk ska få tillgång till det, men ska då betala en egenavgift.

Region Halland ska årligen ta fram vilka kostnader regionen har för migrationen.

2.3 Region Hallands ekonomiska läge

Pandemin har medfört stort lidande och även stora kostnader. Men tack vare att oppositionspartierna redan tidigt legat på och pressat regeringen att kompensera regionerna för pandemins kostnader har statsbidrag näst intill regnat över regionerna. Statliga extra bidrag har varit avgörande för både näringslivet och för region Halland, vilket är den största anledningen till regionens resultat för 2020. Men statsbidragen lär sjunka inför kommande år och därmed även Region Hallands resultat.

Arbetslösheten har ökat och tillväxten har gått ned. Arbetslösheten i Sverige har under ett flertal år ökat, trots högkonjunktur, och ligger numera i topp 5 i Europa gällande hög arbetslöshet. Dock ligger Halland bättre till än flertal andra regioner i landet. Arbetslösheten ligger inom vissa grupper upp mot 20-30% och man räknar med fortsatt hög arbetslöshet de kommande åren,

Vi har stora matchningsproblem på arbetsmarknaden, med en stor andel utrikes födda med ingen eller låg utbildning. Stora kostsamma satsningar görs för att försöka få dem som står allra längst bort från arbetsmarknaden, trots det tillgodoses inte behoven. Många med ytterst lite behov av extra resurser för att komma ut i arbete riskerar därmed tyvärr att bli icke prioriterade. Vi behöver satsa på att utbilda dem som står närmast som med små utbildningsinsatser snabbt kan komma ut i arbete och egenförsörjning.

Region Halland har haft flera svåra år sedan finanskrisen runt 2008 och 2009. Från årsskiftet 2014/15 höjdes regionskatten med 40 öre. Ungefär samtidigt lanserades ett åtgärdsprogram som sedan döptes om till framtidsarbetet.

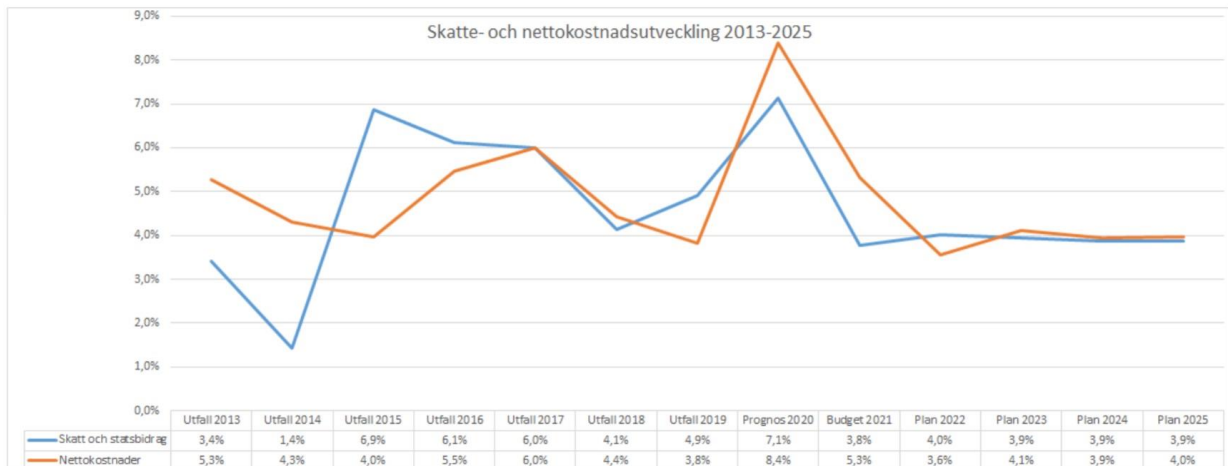
Huvudproblemet för Region Halland har varit att kostnaderna ökar snabbare än intäkterna och det är därför som regionen arbetat med framtidsarbetet som syftat till att minska kostnadsökningstakten. Det är inte hållbart att regionens kostnader ökar mer än intäkterna.

Ytterligare skatthöjning beslutades om inför 2020 och vi har nu en skattesats på 11,40 i regionen. Sverige har redan ett mycket högt skattetryck och det går inte att höja regionskatten vart tredje eller fjärde år. Ett högt skattetryck kan leda till att nya småföretag aldrig skapas och att arbetstillfällen förloras för att nämna några negativa konsekvenser.

SKR har tidigare varnat för att kommuner och regioner står inför en tuff framtid där underskott och skatthöjningar väntas runt om i landet.

Av de prognoser vi sett för de närmsta 20 åren, så har det sett mycket dystert och oroväckande ut. I den senaste rapporten förväntas BNP tillväxten dock öka under 2021 och för 2022 räknar man med en stark återhämtning, vilket innebär att raset från 2020 hämtas igen och hamna på samma nivåer som för 2 år tillbaka.

Regionens största inkomstkälla är skatteintäkter, vilket påverkas av det samhällsekonomiska läget. Prognosen över skatteintäkter pekar fortsatt på en betydligt lägre ökningstakt framöver.

Region Hallands skatte- och nettokostnadsökning 2013-2025

3. Personal- och arbetsmiljöfrågor

Personalen är det viktigaste vi har, de gör ett fantastiskt och beundransvärt arbete. Det går inte att i kronor värdera de insatser vårdpersonalen utför dagligen. Trots personalbrist, stängda vårdplatser och ökat tryck i vården kämpar de vidare.

För att kunna behålla erfarna medarbetare måste kunskap och erfarenhet också löna sig. Kunniga medarbetare med lång erfarenhet slutar när löneskillnaden mellan dem och nytexaminerade nästintill är obefintlig.

Som arbetsgivare har Region Halland ett ansvar för att motivera personalen, erbjuda kompetensutveckling och karriärmöjligheter. När personal vidareutbildat sig måste det även ge genomslag i lönekuvertet.

Region Halland ska verka för en förbättrad arbetsmiljö genom att tillskjuta resurser så att det blir fler som arbetar inom vården i Halland. Underbemanning i vården leder till stress, utbrändhet, ogenomtänkta rörelser och annat som kan resultera i arbetsskador.

Utbildning och nytänkande är två viktiga drivkrafter för utveckling.

Vi behöver anställa fler kompetenta medarbetare, men nog så viktigt är att behålla dem vi redan har. För att få fler att stanna inom vården och att få fler att söka sig till vården krävs en mer attraktiv arbetsmiljö. Personalen måste få tid för återhämtning och vi behöver därför hitta arbetstidsmodeller som möjliggör det. Vi föreslår därför att införa ett projekt likt man gjort i Västra Götaland bland annat, en ny arbetstidsmodell 80-10-10 innebär här att en sjuksköterska

som har en heltidstjänst kan arbeta 80 % kliniskt och sedan lägga 10 % på utbildning och kompetensutveckling och resterande 10% på till exempel hälsofrämjande aktivitet

Norra Älvsborgs Länssjukhus, som var först ut med detta projekt, valde att 10 % procent av arbetstiden schemalades för kompetensutveckling. De återstående tio procenten fick medarbetarna förfoga över lite mer som de ville. Några använde även den tiden för kompetensutveckling, medan andra valde någon aktivitet för att främja återhämtning och den egna hälsan. Man har därefter sett att sjukfrånvaron minskat och att det är lättare att rekrytera.

Ambitionen är att denna arbetstidsmodell ska klaras utan extra finansiering. Vinsten av minskade sjuktal och minskad ohälsa kommer väga upp den minskade arbetstiden, samt ett minskat beroende av bemanningssjuksköterskor.

Vi ser även att en utredning görs om att erbjuda veckoslutstjänstgöring i regionens verksamheter där det är möjligt och där behov finns. Modellen har införts i region Västmanland vilket har minskat sjukvårdens kostnader för övertid samt behovet av bemanningssköterskor.

Läkarna behöver få mer tid till det patientnära arbetet och avlastas för att slippa lägga onödig tid på administrativa uppgifter och andra sekundära uppgifter som stjälar viktig kvalitetstid.

Region Halland ska försöka att rekrytera sina chefer inom sin egen organisation.

Självklart ska kompetens och det ansvar som en chefsposition medför avspeglas i storleken på lönekuvertet för Region Hallands högre tjänstemän. Region Halland ska dock arbeta emot alltför höga lönenivåer för Region Hallands högsta tjänstemän och oskäligen så kallade "fallskärmsavtal" ska inte få förekomma. Alla löner som Region Halland betalar ut ska vara rimliga och kunna motiveras utav de ansvariga politikerna i Region Hallands ledning.

Personalens och patienters säkerhet behöver ses över på våra sjukhus.

I takt med det allt mer ökande våldet, där gängrelaterade våldsdåd och skjutningar numera förekommer runt om i landet, och där beväpnade kriminella och deras många gånger upprörda anhöriga uppsöker sjukhusen för akut vård i samband med detta har på många ställen lett till våld och hot mot bland annat personal, patient och andra anhöriga.

Skrämmande rapporter har visat att vi har personal på sjukhus runt om i vårt land som säger sig vara utbildade läkare eller sjuksköterskor, men som saknar utbildning.

I många länder kan man köpa sig till ett examensbevis varför kontrollen över att våra anställda har den utbildning som krävs är oerhört viktig.

Snabbspår för utlänningar, som ges möjlighet att läsa in en flera år lång utbildning på några månader riskerar att äventyra patienters säkerhet. Det ska vara samma krav på utbildningen, oavsett var du kommer ifrån.

4. Jämställdhet och jämlikhet

Att både män och kvinnor har samma människovärde är för oss en självklarhet. Vi bor i ett land där individen själv ska välja sin egen väg i livet. Om det innebär att män och kvinnor exempelvis väljer olika yrkesbanor är det inget problem. Däremot ska Region Halland ha rättvisa löner där kompetens värderas istället för kön. Omotiverade löneskillnader mellan män och kvinnor ska inte förekomma inom Region Hallands verksamhet.

Att män och kvinnor är exakt lika mycket värda är inte detsamma som att de också är exakt likadana. En anledning till att det kan vara nödvändigt att behandla olika patienter på olika sätt är att det finns många betydelsefulla biologiska skillnader mellan män och kvinnor. Dessa skillnader gör att män och kvinnor drabbas av olika sjukdomar och att män och kvinnor kan uppvisa olika symptom på samma sjukdomar.

Att det finns skillnader mellan män och kvinnor och vilka val de gör behöver inte innebära ett problem ur jämställdhetssynpunkt. Däremot är det ett jämställdhetsproblem om kvinnor och män behandlas olika och inte ges samma rättigheter och möjligheter. Könet ska aldrig vara en faktor i bedömning av en persons kompetens eller lämplighet.

Alla former av förtryck ska bekämpas och vi ska vara särskilt uppmärksamma på det kraftigt ökade hedersförtrycket.

Ett gott bemötande i hälso- och sjukvården är en av de viktigaste faktorerna för att utveckla en mer jämlik hälsa, vård och omsorg. Bra bemötande är mer än en trivselfråga, det handlar även om kvalitet och om att bygga tillit i mötet mellan patient och vårdpersonalen. Bemötandet har också betydelse för patientsäkerheten, och kan till exempel påverka patientens mottaglighet för vård och behandling. Varje möte är unikt och behöver anpassas efter patientens behov och förutsättningar. Två experter möts på lika villkor, vårdpersonalen är expert på det kliniska, patienten är expert på sig själv. Centralt i varje möte är att ge patientens unika berättelse utrymme, lyssna och agera på den.

Dessa ord förpliktar och vi vänder oss emot att man väljer ut en grupp där det läggs en massa extra resurser på bemötandet. Vi ser inte det som ett verkningfullt och effektivt sätt att arbeta med bemötandefrågan. Vi anser därför inte att HBYQ-diplomering/certifiering av regionens verksamheter är det som skattebetalarnas pengar eller de anställdas arbetstid ska gå till. Denna grupp ska naturligtvis ingå som en del i alla andra frågor som har att göra med bemötande att göra och lobbygrupper behöver inte sponsras för att uppnå detta.

Sverige har länge varit ett föregångsland när det gäller öppenhet och respekt för olikheter. Sverigedemokraterna vill att alla ska behandlas lika av lagen oavsett sexuell läggning eller identitet och att diskriminering ska bekämpas. För oss är kampen emot hot, våld, hatbrott och hederskultur den viktigaste frågan för att förbättra HBTQ- personers ställning.

Region Halland (dåvarande landsting) skrev i november 2006 under CEMR-deklarationen. Vi i Sverigedemokraterna anser att syftet med HBTQ- perspektiv och HBTQ-

diplomerings/certifieringar uppfylls genom undertecknandet av denna deklARATION och är övertygade om att vår personal kan behandla alla våra patienter med hänsyn utifrån denna artikel.

Region Halland ska som arbetsgivare vara fri från alla former av kvotering och från alla typer av diskriminering, till exempel i form av gynnande av vissa grupper genom skattesubventionerade anställningsformer.

6. Omsorg om djur och natur

Region Halland ska ha uppfattningen att vi människor i våra liv endast förvaltar det vi lånar av våra barn och det vi ärvt av våra förfäder.

Bevarandet och värnandet av den svenska naturmiljön skall vara en central del av Region Hallands värderingar. På samma sätt ska Region Halland se den goda omsorgen av djur i vår omgivning som något självklart. Inget djur ska utsättas för onödigt lidande på grund av Region Hallands agerande.

Både på nationell och europeisk nivå ser man den kraftigt minskade biologiska mångfalden som ett stort problem. Ekosystemen är basen för vår folkhälsa och välfärd, friska jordar och marker med hög biologisk mångfald är grunden för att vi ska få tillgång till rent vatten och god avkastning från våra lantbruk. Att förbättra och bevara våra viktiga ekosystemtjänster är av yttersta vikt för att säkerställa ett långsiktigt och hållbart miljöarbete inom regionen.

Vi måste även arbeta för en hållbar hantering av läkemedel och minskade utsläpp av farliga ämnen, så att miljöpåverkan minimeras.

Region Halland ska sträva efter att ha en god tillgång på välskötta vandringsleder, strövområden och andra naturmiljöer. Att kunna vandra omkring i en levande natur- och kulturmiljö höjer livskvaliteten för många människor och ger upplevelse av minskad stress och ökat välbefinnande, vilket främjar en god folkhälsa.

Regionen bär satsa mer på friluftslivet.

6. Kultur och kulturarvet

Konst och kultur är viktigt för Hallands invånare. Kulturen ger upplevelser, inspiration, verkar som balsam för själen och har en läkande effekt.

Vi vill att kulturen ska vara tillgänglig för alla oavsett var man befinner sig i livets skede, oavsett individuella och geografiska förutsättningar. Kulturen ska vara tillgänglig i hela Halland och med möjlighet till föreställningar av regionala aktörer i alla kommuner.

Men då prioriteringar alltid måste göras, även inom offentligt finansierad verksamhet, så ska Region Halland i första hand värna om och levandegöra det regionala kulturarvet i Halland och på så sätt stärka vår gemensamma och samtidigt mångfacetterade svenska identitet.

Vårt kulturarv, det som skapat det Sverige vi har idag, är viktigt att stödja och bevara. Sverigedemokraterna anser att vi som lever nu har ett ansvar gentemot våra föregångare att värna om det kulturarvet. Varje ny generation behöver lätt och enkelt få tillgång till vårt kulturarv, det för att få kunskap för vår historia, förståelse för den samhällsutveckling som skett och som har gjort Sverige och Halland till vad det är idag. Kulturen ska förvalta Sveriges och regionens historia, främja gemenskap och trygga den lokala, regionala och nationella identiteten och binda samman det förflutna med såväl nutid som framtid. Kulturarvet kan lära oss mycket om oss själva, både som individer och som samhälle, om nutid som dåtid. Både det materiella samt det immateriella kulturarvet måste värnas, vårdas, visas och levandegöras.

Vi tror också att det bidrar till ett mer sammanhållet och mindre segregat Sverige.

Även för besöksnäringen i Halland är det viktigt med ett starkt och levande kulturarv.

Att slå vakt om konstens frihet och kulturskaparnas självständighet är av högsta vikt i ett demokratiskt samhälle. Vi måste försvara yttrandefriheten, även då kulturen provocerar och kritiserar makten.

Dock måste vi vid fördelning av skattemedel prioritera och fördela till det inom kulturen som gör mest samhällsnytta och är till glädje för så många som möjligt, framför allt inom de prioriterade grupperna. Samtidskonstens aktörer bör uppmuntras att i högre utsträckning stå på egna ben, med en högre grad av självfinansiering. Samtidskulturen ska i möjligaste mån arbeta med marknadsmässiga villkor baserad på tillgång och efterfrågan ifrån allmänheten.

Fokus på den kulturverksamhet som Region Halland ska bidra ekonomiskt till ska således vara att bevara och vårda kulturarvet.

Digitaliseringens möjligheter att tillgängliggöra kulturen bör lyftas fram. Det är viktigt att få insyn i de möjligheter de digitala miljöerna erbjuder både som medborgare och kulturskapare.

Då alla ska ha möjlighet att ta del av kulturupplevelser och ges möjlighet att skapa kultur vill vi betona vikten av att kulturen introduceras för invånarna i tidig ålder. Sång, dans, teater och skapande ger barnen verktyg att finna olika sätt att uttrycka sig och utvecklas. Politisk och religiös indoktrinering av våra barn får dock inte förekomma.

För att kunna ta del av kulturlivet, nyttja sina demokratiska rättigheter och ta del av det offentliga samtalet på lika villkor är det viktigt att alla människor har möjlighet att tillägna sig kunskap och utbildning, vilket förutsätter kunskap i det svenska språket, förståelse och

accepterande av det svenska samhällets grundläggande värderingar. Stöd till verksamheter som lyfter fram det svenska och halländska kulturarvet samt det svenska språket bör därför särskilt beaktas och vikten tydligt kommuniceras.

7. Infrastruktur och kollektivtrafik

Principen om att hela Sverige skall leva är mycket viktigt för Sverigedemokraterna. Oavsett var invånarna bor, vilken ålder de har eller om de lever med funktionsnedsättning bör kollektivtrafiken fungera tillfredsställande för länets invånare.

Region Halland ska verka för att fler åker med kollektivtrafiken i Halland. Punktlighet, komfort, trygghet och tillgänglighet är faktorer som avgör om kollektivtrafiken upplevs som attraktiv utav hallänningen och ett seriöst alternativ till bilen. Kostnaden för att åka kollektivt är också avgörande för om fler ska välja att åka kollektivt i Halland.

En väl utbyggd infrastruktur som gör besöksattraktionerna mer lättillgängliga är också grunden till en lyckad turism och besöksnäring, men är även viktig i konkurrensen om att locka andra typer av företag till regionen.

Pandemin har dock gjort att resandet inom kollektivtrafiken kraftigt minskat. Vi bör fortsatt satsa på att utveckla kollektivtrafiken och inte låta resandets avtagande under rådande omständigheter stoppa den fortsatta utvecklingen av en väl utvecklad kollektivtrafik i Halland. Kollektivtrafiken ska utgöra en allmän samhällsservice gentemot våra invånare och binda samman alla orter i regionen.

Vi Sverigedemokrater vill att hela Halland ska leva. Det är därför av största vikt att vi utvecklar kollektivtrafiken. Att vi möjliggör att faktiskt kunna leva på landsbygden, med utbyggd kollektivtrafik och med grundläggande service även på de mindre orterna.

8. Budgetförslagets yrkande - satsningar och besparingar

Sverigedemokraterna yrkar bifall till Alliansens förslag med följande tilläggsyrkanden:

- Ökade resurser förebyggande hälsovård i primärvården	- 20 000 000 kr
- Utökade öppettider vårdcentraler	- 18 000 000 kr
- Utökad antal äldremottagningar	- 8 500 000 kr
- Utbildning och fortbildning geriatrik	- 3 000 000 kr
- Ökad Ob-ersättning för undersköterskor	- 17 800 000 kr

- Projekt med psykiatriambulans	- 8 000 000 kr
- Fler händer i vården	- <u>20 000 000 kr</u>
Summa	- 95 300 000 kr

Finansiering

Vi kommer delvis använda oss av 2022 års beräknade resultat på 414 000 000 kr. Av dessa föreslår vi att använda 66 629 000 kr, vilket gör att det beräknade resultatet förväntas bli 347 371 000 kr

- Från beräknat resultat 2022	+ 66 629 000 kr
- Minska anslaget till Kultur och skola med ca 10 %. Fokus inom kulturen är att vårda kulturarvet. Samtidskultur ska i möjligaste mån vara självfinansierad.	+ 11 400 000 kr
- Minskade tolkkostnader (självkostnad efter 3 år i Sverige)	+ 6 000 000 kr
- Minskat partistöd 10 %	+ 671 000 kr
- Minskade kostnader hyrpersonal RH	+ 6 000 000 kr
- Besparing installation solceller	+ <u>4 600 000 kr</u>
Summa	+ 95 300 000 kr

Skattesatsen för 2021 föreslås oförändrad till 11.40 %

Region Halland ska verka för att:

- Tillhandahålla en god och hållbar arbetsmiljö i alla våra verksamheter
- Få fler händer i vården
- Primärvården ska ges ökade resurser för att ge nära vård till invånarna och avlasta akutmottagningarna
- Skapa fler vårdplatser

- Införa mobil röntgen
- Öka samarbetet mellan BUP och vuxenpsykiatri och mellan primärvården och psykiatri samt ökad tillgänglighet till psykiatrisk vård
- Införa projekt med psykiatriambulans
- Endast anställa personal som kan tala och skriva på god svenska
- Ingen kvotering eller diskriminering, till exempel i form av gynnande av vissa grupper genom skattesubventionerande anställningsformer ska förekomma i regionen.
- Anta en neutral klädpolicy, fritt från religiösa symboler
- Tillse att basala hygienrutiner och klädregler efterföljs
- Ha en nollvision mot vårdskador inom hälso- och sjukvård
- Det regionala kulturstödet primärt reserveras för det svenska kulturarvet, där en rimlig grad av egenfinansiering där det är tillämpligt ska vara ett krav.
- Prioritera kärnverksamheten
- En utvecklad och utbyggd infrastruktur i hela Halland.
- I görligaste mån endast köpa svensk och halländsk mat. I upphandling av livsmedel ska Region Halland lägga störst vikt vid att de svenska lagkraven för kött- och livsmedelsproduktion uppfylls.
- Utredda möjligheten att införa projektet 80:10 för att öka attraktiviteten för Region Halland som arbetsgivare.
- Utöka cancerscreening
- Utredda möjligheten att införa veckoslutstjänst
- Tillse att kostnaderna för vård av EU-medborgare återsöks, samt att kund/patientfodringar inkasseras
- En stärkt beredskap för att säkra tillgång av skyddsutrustning och medicinteknisk utrustning
- Stimulera till ökade öppettider på Hallands vårdcentraler
- Fler äldremottagningar
- Utredda möjligheten att överta elevhälsan
- Utveckla Peer support
- Införa Barnahus
- Basutbildning för undersköterskor
- Ökad kvalitet i den palliativa vården
- Öka den geriatriska kunskapen bland medarbetare

